

El Vallés Nou

Portaveu del Regionalisme a Granollers i sa Comarca

<p>PREUS DE SUSCRIPCIÓ ESPANYA, trimestre. 1'50 pessetes. Número corrent, 10 céntims.</p>	<p>Redacció i Administració: SANTA ELISABET núm. 6.</p>	<p>Anuncis a Preus convencionals No s'admeten escrits sense firma</p>
--	--	---

BANCA ARNÚS

Successora d'Evarist Arnús
 FUNDADA EL 1846

SOCIETAT ANÓNIMA - CAPITAL 10.000,000 DE PTES.

Passatge del Relotge.—BARCELONA

Participem als nostres amics i al públic en general, que el dia

30 DEL CORRENT MES

s'obrirá en les nostres oficines la

Subscripció pública de 3,000

obligacions 5 per 100

formant part de l'empréstit de 5.000.000 de ptes. aprovat per R. O. de 11 de juliol de 1910, de la

Junta d'Obres del Port de Gijón-Musel

El capital i interessos d'aquestes obligacions està garantit per una subvenció de 350,000 ptes. anyals concedida pel Govern, amb càrrec als pressupostos generals de l'Estat.

TIPU DE SUSCRIPCIÓ: 91 PER 100

o SIGUIN PESSETES 455 cada obligació, que es pagarán a l'acte de subscriure's contra entrega dels TITOLS DEFINITIUS.

RENDIMENT NET (tenint en compte la prima d'amortització):

5'50 PER CENT

Capital dels títols, 500 pessetes nominals. Interés, 5 per 100 anyal, pagares per cupons vençuts al 30 de juny i 30 de Desembre, en les oficines d'aquesta Banca. Amortització a la par per sorteigs anyals i en el terme de 27 anys a comptar del corrent.

La subscripció es tancarà en el moment que la totalitat de les obligacions quedi subscrita, servint-se les demandes a l'ordre de presentació, mentres ho consenti el nombre de títols disponibles.

Es gestionarà la inscripció d'aquestes obligacions en la cotisació de la Borsa de Barcelona.

ACTE DE CORTESÍA

Quan se publicarà aquesta edició del VALLÉS Nou, serán hostes de nostra vila, el senyor Francos Rodriguez, Director de Comunicacions i l'actual Governador de la provincia senyor Suarez Inclán.

La cortesia ens obliga a donarlos hi la benvinguda, però res més.

L'un i l'altre son polítics que no sols no han fet res per a Granollers, sinó que s'han excedit en l'exercici dels seus càrrecs per a contrariar el sentiment catalá i les justas i lligítimas aspiracions de Catalunya.

L'un i l'altre han servit l'interés polític, en la seva acepció mes migrada. En justicia no poden recullir llorers, ni acceptar la gratitud d'un poble, sinó tant sols, l'agraïment de la fracció política que desgavella nostre administració municipal, i en lo qual el governador hi té tanta part com el nostre alcalde.

Lo del Jutjat

Es intolerable.

La suspensió de les obres del Jutjat, els incidents que la provocaren i els que s'han succeït després d'executada, en qualsevol altre poble de la terra, en qualsevol altre encontrada que no fos tan.... resignada com la nostra, hauria produït esclats d'indignació i sorollosas protestas.

Es ben cert que'ls pobles del Partit, no s'han donat compte del menyspreu amb que han sigut tractats per l'Alcalde de Granollers, perquè si se'n haguessin percatat, fora inesplorable sa mansuetut; sa passivitat no fora la dels resignats, sinó la dels masells.

Recordem els fets.

La Junta en ús perfecte d'atribucions que la llei li concedeix, acordá nomenar de son sí una comissió, conferintli amples poders, per a que adquirís solar on edificar el Jutjat i anexas, i per a contractar sa construcció.

Els comissionats ho feren aixís, a satisfacció de la Junta, s'adquirí el terreny, se comensaren les obres i, en aixó, pujá a l'Alcaldía en Torras i com que lo que éll no inicia, no li plau, invocant atribucions que no tenen ni éll, ni el despreocupat governador que'ns desgoverna, acordaren arbitrariament suspendre les obres comensades, trepitjant aixís, l'acort de la Junta del Partit, menyspreuant als honorables senyors que la componen, quina voluntat resultá contrariada pel capritxo d'un home soperb que avant posa son ridícol amor propi al interés públic.

I les obres continuan sospeses, i Granollers continua tenint el Jutjat instalat en pésimes condicions, contra la voluntat del veïnat i contra la voluntat dels pobles que per medi dels seus representants, iniciaren la construcció.

Com es natural, l'acte incalificable del Alcalde de Granollers ha causat greus perjudicis; al contractista, a la Vila i als pobles del Partit. El contractista reclama judicialment el pago de les obres fetes, *amb diners dels pobles s'haurà de pagar*, resultant que el verdader perjudicat no serà el constructor, perquè aquest cobrarà; *els perjudicats serán els pobles que haurán pagat, amb sos cabals, unes obres que, si continués la suspensió, resultarian inútils.*

Resulta, doncs, que els acorts de la Junta han sigut atropellats, que la iniciativa dels dignes senyors que constitueixen la Junta ha sigut arbitràriament contrariada; que s'ha menyspreuat l'honorabilitat i honradesa dels dignes membres de la Junta, suposantlos capassos d'indelicades actuacions; finalment, que s'ha perjudicat als pobles.

¿Cóm respondrà la Junta del Partit al despreci de que ha sigut objecte, i a les arbitrietats de que han sigut víctimes la colectivitat i els seus individus?

¿Consentirà que continuïn indefinidament sospeses, unes obres que amb perfecte dret, iniciá i construí, i amb sos diners s'han pagat?

¿Exigirà al causant de aquest desgavell, en el sí de la Junta i fora de la Junta, la responsabilitat que ha contret per sos actes arbitraris?

Nosaltres confiém en la Junta, creiém que sortirà a la defensa de sa dignitat, dels interessos dels pobles i del bon nom d'aquesta comarca, que, si acceptés amb mansuetut i resignació semblants atropells, provaria ser masella.

EL VALLESÀ.

EL BON PASTOR

La Providencia se manifesta en la terra, per medi de l'autoritat.

El pare en la familia, el párroco pels seus feligresos, el batlle pels seus administrats, son instruments de la divina Providencia, si compleixen son deurer.

Per aixó quant un nucli social está mancat d'autoritat, o lo que's igual, te una autoritat que no vol, no sap, o per manca de medis, no pot exercirla dignament, el poble ne pateix; la normalitat se trenca, la lluita entre germans s'encén, i se detura el creixement d'aquell nucli.

Pot ser, bona part dels mals que corcan la vida granollerina, son deguts a la manca d'autoritat.

Ens manca una autoritat de grans i reconeguts prestigis, de bona i ferma voluntat, de nobles i generosos sentiments, d'enlairats ideals, conscient del seu deurer i disposat a complir-lo, anc que sia arribant al sacrifici.

Ens manca una autoritat que sia per tots respectada, per tots volguda, per tots estimada; una autoritat que al condensar en ella el respecte, la consideració i l'amor de tots, sia llas d'unió entre els que avui lluitém amb braó i apaciamment africans, sia missatjer de pau en aquesta terra malmenada per tantes i tant esterils lluites, sense fre, ni contenció sostingudes.

Ens manca una autoritat que comparteixi nostres anhels, que senti nostres necessitats, que's compadeixi de nostres miseries, que fassi sentir sobre tots sa benefactora actuació, que posi remei a nostres mals i fi a nostres discordies.

L'exercissi de l'autoritat, es funció sempre difícil; ho fou en tot temps; ho es en tot lloc.

Les persones constituïdes en autoritat, sobre tot, si aquesta ho es en l'ordre moral, han de lluitar amb greus dificultats. L'ambient de rebeldia creat per propagandes sadollades de negacions, fa molt dificultosa llur actuació, en nostres dies.

I quant aquesta actuació ha de desenrotllarse en poblacions, com la nostra, corcada per divisions, antagonismes i lluites personals, les dificultats augmentan.

L'autoritat que desitjém per a Granollers ha de ser escullida entre els escullits, si ha de respondrer al criteri abans exposat.

Cal, doncs, que sia cercat després de una acurada i escrupulosa selecció, cal que's pensi que'ls càrrecs no son pels homes, sinó els homes pels càrrecs, i que la salut del poble es la suprema llei; cal que vinga a nosaltres el bon pastor, el missatjer de pau a estendrer sobre tots sa benefactora influencia.

EL VALLESÀ.

LA FALORNIA DEL SEPARATISME

Quant mes intensament sento arborar la flama del patriotisme, es al preguntar-me quina serà l'història futura del nostre poble, i la imaginació esbrina amb afany en el llibre pregon del avenir.

El daler del bon ciudadá es posar en aquest interrogant una resposta falaguera, pero sense somniar en belles gestes, ni en apopeyas heroicas, car al ciudadá model no l'hi plau el soroll d'armes ni el tró dels canons, que essent tan estentori, ofega la veu del progrés i el clam de la consciencia.

L'aspiració noble d'una Catalunya nova que ha recaptat llibertat i pujança d'una Espanya redimida i rica, respectada i restituida al concert de las nacions grans, del que tan temps ha n'está isolada: heus-aquí el desitj del qui no tingui xorc el sentiment de Patria. I, si tot aixó pot esser el fruit d'un comanament seri i laboriós, i la resultant d'una politica sana i seriosa, aleshoras la visió assoleix ja, la cima del ideal.

Catalunya sembla esser la assenyala-da pera la Providencia per a complir aqueixa tasca gloriosa de resurrecció, sens que pugui titllarse aqueixa afirmació de petulant, ni d'arbitraria, puig, no

cal sino, considerar amb un xic d'atenció la política d'Espanya, i quedarà palesament evidenciat que gira desde fa temps al entorn dels problemas plantejats per Catalunya, que son totalment l'esclat d'una vida ufanosa i activa, que vol deturarse-la, mentres a grans passos fa via vers sa creixensa.

En el parlament, Catalunya deixa sentir la seva veu amb mes vigoría que cap altre regió, i per mitjà dels seus representants, actua amatenta de censora serena i justa, donant allí dintre on tanta mentida s'hi respira la nota práctica i exemplar, defensant amb valentia i obstinació insólita, no solsament els mes preuats dalers del seu poble, si que també els greus i sagrats interessos d'Espanya tota.

El partit regionalista catalá, es quin mes verament a sabut recollir aqueixas bellas i cultas aspiracions del poble, i de tal manera sura aqueixa veritat i va prenent increment e influencia en la política, que el triomf de Catalunya serà irresistiblement arribat.

Altrement, l'idea de catalanitat, no es d'egoisme com alguns prenent al imputar-li la falornia endémica del separatisme. Mes que de aïllament, es obra de conjunt i de cohesió la que deu realitzar-se: aixís ho entenen, el ilustre «leader» en Francesc Cambó i els demés infadigables paladins de la causa, al anar com un estol d'apostols, a mostrar als pobles germans el camí de la salvació, sembrant arreu la llevor del regionalisme.

Si aqueixos senten germinar l'idea, i talment com nosaltres volen afirmar llur personalitat, allevors la tasca serà fácil i la victoria idefectiblement assolida; doncs ja no serà Catalunya que demana i clama per la llibertat i el dret, serà tot el poble espanyol que amenassa i exigeix: Mes si resten sorts e impassienfront de la nostra actitud, no importa, Catalunya farà la via camí del éxit, que l'obtindrà sens dupte, puig cada dia es mes forta i temuda i fins mes admirada.

Allavors, Catalunya serà el mirall de Espanya en qui s'hi reflectirant els demés pobles, que tal volta per esprit de emulació, seguiran les seves petjades i el triomf de Catalunya senyalará la data de la redenció d'Espanya.

FRANCESC GLANADELL.

Ciutat, 18 10-16.

ESPURNES

Are que a nostre Batlle li ha vingut la rauxa de ferho pagar tot i de posar impostos o arbitris a tot, als bolets, al peix, a les gallines etc. etc. ¿perqué no'n posa als fabricants que a mes de vendrer son propi géenero's dedican a fer de magatzemistes, comprant pessas a diferents fabricants de Barcelona, venentlas als botiguers de la localitat i dels contorns?

Si acas no ho sap, ja li direm: hi ha un fabricant a Granollers que segons sens diu, de molt antic es dedica a comprar género qu'ell no fabrica a diferents fabricants de Barcelona, i que'l reven als botiguers. ¿Paga contribució de magatzemista ni n'ha pagada mai?

V. Sr. Alcalde deu saberho. Apa, doncs, a ferlo pagar a V. ho encomanem per ésser el mes indícat per a ferho.

*
**

L'altre dia el periodic del Sr. Torras ens fa a saber que entre nosaltres hi te un *espia*.

Aixó, si fos vritat fora una infamia, i el dirho un desvergonyiment i si es mentida, com es, una infamia i un desvergonyiment.

No podem capir pas quin concepte tenen de l'honradesa política uns senyors que a tant s'atreveixen.

*
**

En Torras i'ls seus sempre somien que'ls d'Acció Granollerina's barallen i arriben a estar tant obsessionats amb aquesta idea que no saben dir altra cosa.

¡Pobrets! ¿que'n treuen de somiarho, desitjarho i dirho si no es vritat?

No sempre'l que's somia sesulta cert Sr. Torras. I si V. ens objecta qu e algú *espia* li conta, li direm que deu ser algun tranquil que per donar-li *peixet* pren el pel a V. i als seus adicans.

*
**

Qui te fam somia pa, diu el ditxo, per aixó el nostre batlle somia sempre que'n Barangé busca aproximacions amb éll. No hi ha número del seu periódic que no ho diga.

¡Quántes coses fa dir el desitg d'assolir lo que no's pot atrapar!

La gent poden enganyarse una vegada, dugues si V. vol Sr. Torras; pero deixarse enyanyar tres, fora ser molt tonto, massa tonto.

A mes si no ho sap, sápigá que cap dels aliats d'Acció Granollerina pot tractar de fer les paus amb vosté individualment, necessita'l consentiment dels altres, necessitarien ferles tots a la vegada, lo que's molt difícil, mentres vosté no cambii de procedir, i aixó per are ho veiem lluny, molt lluny.

Crónica de la Comarca

Mollet

La secció de Cantaires de la Associació Post-Escolar Molletana, amb el seu grop de xamoses senyoretas, celebrarà per Tots-Sants i en el saló teatre del Ateneu, una vetllada literaria musical, quin acte promet ésser un aconeteixement.

Sabem que s'estrenarán molts nombres i que la "Secció" está anhelosa de demostrar al públic els seus avenços.

Per primera vegada cantarán en conjunt homes i senyoretas, interpretán les composicions "Salut als Cantors" i "El Mestre".

Bona sort i que l'exit mes falaguer coroni 'ls seus estorsos.

◆◆◆

Segons programa que tenim a la vista, avui a la tarde al teatro del Ateneu s'hi representarán dos dramas: "D. Juan Tenorio" i "El Nuevo Tenorio," total onze actes, que ja n'hi ha per a que un hom es torni previsor i possi coixí entre pantalón i cadira.

La companyia trevalla baix la direcció del primer actor don Anton Travesset, figurant-hi com a actrius les renombrades senyores *Molgosa*, *Mestres*, *Borralleras* i *Mercader*.

Desitgem bona entrada al teatro i, advertim a "D. Cuan" que, per mes desgracies que fassi no s'en portará éll tota la gloria, donchs, a Mollet no'ns falten 'Tenorios' rebregats que l'aventatgen.

◆◆◆

Desitjant que enguany, per Tots-Sants, la processó de visita al cementiri resulti tant o mes *cere-*

moniosa que la del any passat i sabent que de la voluntat del corresponsal i mes amics de EL VALLES NOU depen el que aixís [sia, procurarém concorre-hi amb el traje de les festes i amb un blandó mes llarc que mai.

Sabém]que, l'any passat van ésser regalades deu pessetes als menge capellans i futurs encubridors dels héroes de la carretera de Gallecs per a que fossin reventades en un xeflis, d'aiguarent i cigarro que va celebrarse tot seguit de la *solemne* processó al café Castells i, esperém que enguany, en cas de que els agraciats també llepessin alguna cosa, es recordarán, quant menos, de donar-nos-en les gracies, doncs, a nosaltres será degut si aquell día veuen cigalóns de franc.

Cementiri, cigalons
política, relligió....
ni amb aigua cuit, ni amb pastetes
troveu que lliguí aquets mots.

Parets

A conseqüencia, casi de una mort repentina, el 20 del present deixá d'existir el nostre bon amic Don Enric Mumbrú i Padrós.

Era 'l senyor Mumbrú persona que amb la seva honradés i caracter bondadós, se havia sapigut captar les simpaties de tot el poble, havent desempenyat amb gran acert l'Alcaldia, essent en el moment que'l sorprengué la mort. Jutje Municipal, de quins carrecs deixá bons recorts.

L'enterro fou una verdadera manifestació de dol, haventhi assistit a mes dels amics, les persones mes significades de la població.

Rebí la familia i en particular els nostres amics Andreu, Carlos i Josep, l'expressió del mes sentit pésam i que Deu premihi amb el galardó de la Gloria l'ánima del difunt.

◆◆◆

El dia 21 celebrá aquest poble la fira de bestiar, la qual fou mol animada fentse bastantes transaccions.

Amb motiu de dita fira, els dos partits de ball que tenim, contractaren dues orquestras, quins balls foren molt concorreguts.

Els que no ballém, ens en alegrém, perquè sense cap quarto recreiem la vista i l'oido.

La Roca

La passera que en la riera del Mogent permet el que'ls vehins puguin anar del poble a Granollers fa molts dias está rompuda i un troç desaparegut.

L'Alcalde que viu en l'arrabal de sobres sap que no es pot passar, empró a n'ell tant se li dehuen endonar els assumptes del poble desde el moment que l'Ajuntament, qu'es troba en el centre de la població, y ont hi ha d'anar passant la palanca, ens fa pensar o qu'aquest senyor es un fresch que tant se li endona el poble o es un home qu'es sacrifica moltíssim per aquell, donchs es deu tindre que mullar pera anar a la casa del poble.

¡Els vehins! Els vehins a n'el Sr. Alcalde lo mateix ni te que passin com que no passin, perquè per ésser fresch, no hi ha com mullarse, i Sr. Alcalde per a pescar, per a pescar Sr. Alcalde vol dir que un s'ha de mullar.

Es veu que contra la voluntat del poble, que no te ganes de mullarsa, el Sr. Alcalde es vol mullar-¡l quin mullader!

Cardedeu

Degut a la forta pluja del dilluns a la matinada, els boletaires están d'enhora-bona, puig han sortit molts bolets i es paguen a bons preus.

◆◆◆

El moll de carga i descarga de l'Estació, está abarrotat de género en particular fusta, lo qual no pot carregarse en virtut de les ordres donades per la superioritat, la qual perjudica en gran manera als respectius amos.

◆◆◆

Després de la polsina que mogué el crim de can Campmajó, hi ja posats en lloc segur als presumptes autors, sembla que la tranquilat s'ha tornat a ficar en totes les cases, lo qual era molt convenient, puig la fantasia popular no veia mes que criminals per tot arreu, i les mares en particular arribaven a creuers que fins se menjaven les criatures vives.

◆◆◆

La suntuosa torra que'l Sr. D. Esteve Barangé, se fá construir en aquesta vila, toca a son terme en lo relatiu a la part forana, havent ja celebrat la tradicional cuberta els paletes encarregats de la mateixa. Será un dels edificis que vindrá a enriquir els ja nombros amb que'ns honrém.

◆◆◆

Diumenge a la tarde rebé les aigues baptismals un fill del industrial D. Josep Ruaix, quin convidá a una munió de nois i noies, els quals després de la cerimonia foren obsequiats amb un ben servit refresc.

◆◆◆

El mercat fou un xic mes animat que altres dies.

Granollers

El passat dimecres a la tarde un jovenás foraster, entrá a la botiga del industrial en Benito Garrrell, ont no trobant ningú a la mateixa, passá darrera'l taulell apoderantse d'algúns diners que hi havia.

Mentres estava fent aquesta feina se'n adonaren els de la casa i es posaren a cridar lladres, fugint el jovenás cap al carrer d'en Sans ont l'agafaren alguns veins presentantlo tot seguit als qu'estan encarregats de la vigilancia, quins el tancaren al quartelillo.

◆◆◆

ALAMBRA.—El vinent dimecres festa de Tots Sants, a la nit la Juventut Alambrina posará en escena el drama *L'incapacitat o la Bogeria*.

Confiam en que será un verdader exit, ja que aquesta Juventut ha demostrat en tots els seus estrenos un verdader coneixement de lo que fa i representa.

◆◆◆

Havém rebut l'adjunt B. L. M.:

«El Secretario del Excmo. Ayuntamiento de Granollers B. L. M. al Sr. Director de EL VALLES NOU, y le ruega haga público que el próximo domingo a las once de la mañana el Excelentísimo Sr. D. José Francos Rodríguez inaugurará la Central telefónica del Estado, preparándose con tal motivo un entusiasta recibimiento.—D. Jaime Buscarat Regás, tiene el gusto de ofrecerle con este motivo el testimonio de su consideración más distinguida».

Granollers, 27 de Octubre de 1916

Queda complagut el Sr. Secretari de nostre Ajuntament.

ALCALDÍA

«Por acuerdo de este Ayuntamiento, adoptado en sesión de ayer, el período de cobranza del último plazo del reparto de consumos de este año, empezará desde el día de mañana, concediéndose hasta fin de mes la última prórroga para satisfacer las cuotas del primer plazo, pues desde 1.º Noviembre se procederá ejecutivamente.»

Granollers 27 Octubre de 1916:

El Alcalde,

F. Torras Villá.

Sr. Alcalde:
¿Pot anarse al embarc haventhi recursos pendents?
Nosaltres entenem que no.

Tip. de J. Joseph.—Granollers.

Destil·leria a vapor de Anissats i Licors

Anís Faust : : :
: : Coñac Parera

PREMIATS:

MADRID 1377.
PARIS 1878-1889.
BARCELONA 1888-1898
CHICAGO 1893.
VALENCIA 1910.

Vins, Vermouts i Champanyes
del país i estrangers.

Depositari del R. A. C. de Catalunya:
Stock de pesseres per a Automòbils en Les Franqueses.

FELIP BLANXART

(SUCESSOR DE FELIP PARERA)

Fàbrica i Despaig en:
Granollers del Vallés

Fàbrica i Magatzems en LES FRANQUESES

Fàbrica d'Alxarops i Horxates

(Tònic refrescants)

CHAMPANILLA

Gran estimulant digestiu

Agustí Fortuny

(Sucessor de F.^{co} Fortuny)

Representant únic amb dipòsit
per a Granollers i sa comarca:

Felip Blanxart

Forn de Sant Vicens

CONFITERIA I PASTISSERIA

— DE —

PERE ROS

Elaboració diària de dolços.
Gran assortit en confits de totes classes
per a casaments i batejos.
: : Galetes de diferents marques : :

Carrer de Barcelona, 12.

MOLLET

SE SERVEIX A DOMICILI

Fàbrica d'Olis i Sabons

FILLS DE E. BARANGÉ

Granollers, Girona, Barcelona-Sans.

Disponibile

Si voleu bon xocolate

compreu la marca

PUCHADES

que no n'hi ha de millor!

Disponibile

Els Adobs Químics.

Primeres materies: Superfosfats minerals i orgànics.
Sulfat d'amoniac, nitrat de sosa, sals potàsiques, etc.

Guano

Vallesá

MARCA DE
FÀBRICA

Lluís Serra i Guardia

Proveïdor de la "Comunitat de Primeres Materies" de la Federació Agrícola C. B.

Carrer Ricoma,
núms. 79 i 81.

Granollers del Vallés. *

REPRESENTANTS
a Catalunya, Balears i Aragó

Disponibile

La Agrícola Espanyola

Direcció General: Rambla Sant Josep, 32, principal

Societat anònima de Segurs reunits, a cotització fixa i graduada, legalment constituïda, de conformitat amb la vigent llei de 14 de Maig de 1908, i autoritzada per Reial ordre de 25 d' Abril de 1911, per a operar a tota Espanya, a quin efecte té fet el dipòsit que la esmentada llei prevé.

Capital social suscrit, 1.000.000 de Ptes.—Capital desemborsat, 325.000 Ptes.

Opera en els rams següents: **SEGUR** de cullites contra la pedregada.—**SEGUR** contra la mort i robo del bestiar caballar, boví i especial de tocinos i cabres.—Representant a **GRANOLLERS** **Joaquim Cot**, Plaça Perpinyá, 3, peuqueria—Autoritzat per la Comissaria General de Segurs.

IMPREMTA "LA INDUSTRIA" DE **JAUME JOSEPH**

Sta. Elisabet, 3.—GRANOLLERS.

Aquesta impremta, s'encarrega de confeccionar tota classe de treballs tipogràfics.

Treballs comercials a una i varias tintas.